

Káspor fon kásporsz hauzn
(Hincz/Gragger)

KÁSPOR FON KÁSPORSZ HAUZN*

PERSONEN.¹

Káspor.

Puháltá.

Lizl (stumme Rolle).

I. AKT

KÁSPOR. meine heán van szé viszátn vosz fiá á kliklihá méns pin i vuán mai hocz fon trei namán trámt unt té hob i in di lutri kszéczt unt hob án háupt tréfa kmoht unt fon tén fülñ költ vül i szunszt niks veán olsz á kaufmán und i vülmá klei a krószász sült moln loszn und áf tén veác tráuf stén hir vont ter vélt perimté kaufmán káspá fon káspász hauzn und jécz vül i klei mei veib áuszá ruáfm und und vül iará á krószé freid mohn lizl lizl – no kum toh áuszá – no kum toh sont ámol áuszá – heászt lizl szikszt tén tú kaá niks an miá – tász i á krószá heá pin – ja ja szo saun ti kroszn heán ausz – no á kaufmán – hat feia stáná czint hölczn unt tosn feilñ Pfeifm reáln und szo veidá – á krémá heászt tu lizl ká krémá vül i nét szejn heászt tu lizl vosz vül má ten hom van má szo á kroszá kaufmán vul veán – tész kéd á szo vi van mász ausz án krumpián szok meht áuszá peilñ heászt tu lizl hoszt ká klánsz költ néd i hob ká klánsz köld ned i hob laudá szó krószé pángánotñ unt té vül i néd vékszl. – kipsz heá jecz ke i in di stot und veá á krószász sült moln loszn unt tó muász trauf stén hiá vont tá vélt périmté kaufmán káspá fon káspász hauzn – án pauh holtá i kan má jo mein pauh szölba holtn – já szo án profitmohá heászt tu lizl vo fint má tén te kámpöln fint má té af tá kozn odá kriákt má té czum sénkñ odá muász má té kaá kaufm – heászt tu lizl fileiht kriákt má té in soroksár – hád jecz veá i holt kén átjé leb vol –

PUHÁLTÁ. Kunták vén ich fragen terf

* Káspor fon kásporsz hauzn. Aus: Robert Gragger: Deutsche Puppenspiele aus Ungarn. In: Archiv für das Studium der neueren Sprachen und Literaturen 80 (1925), H. 3–4, S. 168–170. – Transliteration: Michaela Lohr. – Der leichten Lesbarkeit halber wurden die abgekürzten Personennamen komplettiert und der absatzlose Fließtext in dramatische Form gebracht. – Es handelt sich um eine von Robert Gragger edierte ungarische Transkription des im 19. Jahrhundert im deutsch-Josefstädter Dialekt von Pest (heute Budapest) gespielten Puppenstücks der Familientruppe Hincz (Hinz). Hincz schrieb die Káspor-Stücke nach einem Diktat seines Großvaters, des angesehenen Spielers Dubszky, nieder. Zu lesen sind: s = [ʃ], z = [z], cz = [ts], cs = [tʃ], h = [χ], v = [v], á, é, ó = lange Vokale.

¹ Graggers Edition enthält kein Personenverzeichnis. – I. d. F. wurde „j“ als Markierung einer Sprechpause ersetzt durch „-“.

vo vont hir in der stat oder dorf dász söné médhén mán hát szi jémálsz géheiszn di söne lizét – vi szol ih szi dén niht könén szi vár ja jémál meine gélipte – szi vérn di söné lizét szi hám szi szo geöndert – ih hab nih énder komén könén álsz in szim járn dén in trei járn hab ih niht szó fil czuzaménsparn könén dasz vir génükt lémm könén áber jécz in szim járn hab ih sont szo fil czuzaménsparn könén dász vir génükt lémm könén – szi szint sont ferheiratét ein tolh stiht durh meinen herczn [szó dán vár meiné ganczé reizé umszonszt.

KÁSPOR *szingént*

PUHÁLTÁ. kutén ták.

KÁSPOR. vosz ham szé kszokt

PUHÁLTÁ. ih hábé gézákt kutén ták

KÁSPOR. á kuántok kásámsztá tékl heá flékl vosz vinsnsz tén

PUHÁLTÁ. vén ih mir erlaubn terf czu frágn vo vont hir in der stát der vélt perimté kaufman kaspá fon káspász hauzn

KÁSPOR. m h teá vélt perimté kaufmán káspo fon kospász hauzn teá pin i.

PUHÁLTÁ. habé di eré, hábé di eré

KÁSPOR. kásámsztá tékl heá flékl.

PUHÁLTÁ. ih hab géhört dasz szi hám in vilnszt ein puhháltá in kondokczion aufczu némén und dán méht ih hir in kondókczion ánkoménn dén ih pin kondokczion frei.

KÁSPOR. á szó szé szán szo a Pauhháltá lasznsz iná ámól an saun szo án kámpol hob i jo nét kszégn szognsz ámol vi hásznsz tén

PUHÁLTÁ. mih heiszt mán filipusz tén sreibá

KÁSPOR. fi-li-pusz, tén sreibá tész szán jo szibn szó krószé málá fol ván má tén kámpöl in di kuáczí tégn trei mol ruáft isz ta tog vék vászt vosz teá namán iz mia fül czu lánk vászt i veá ti holt kuácz vék lipál hászn

PUHÁLTÁ. dász iszt já mir álész einsz vén szi mih heiszn vi zi voln álész meiner teiersztn lizét czu lib.

KÁSPOR. und vosz piszt tén tu fia koszt kvént.

PUHÁLTÁ. ih pin eine gánsz einfáhé koszt kévént in dá frü ein saln svárczn káfé unt einige pákvérk táczú und czu miták szupm rint fleis géviz mit auflág unt einé putéln vein und eine sáln svárczn káffé unt ámcz einen káltn prátn und einé pútéln vein und ein saln svárczn káffé

KÁSPOR. und muász tész olávál á svaáczá zein tasz ti ta svaáczí teiföl néd holt no van tész á á svóhé und uádánearé koszt isz tán yász i néd vosz té reihn leit szoln szogn pei miá kriákszt tész néd pei miá kriákt in da fruá a szupm mit krumpián und czu mitok kriákszt a krumpián mit szupm und áf ti noht kriákszt eást a krupián szupm

PUHÁLTÁ. ván szi ész észn könén ver ih ész auh vol észn könén álész meiná teiern lizét czu lib.

KÁSPOR. szog ámól vasz prauhszt tén tu czu teiná profitmohárei

PUHÁLTÁ. ih prauh ein risz papir und einige hamburger fédér und ein fász tinté

KÁSPOR. vasz hoszt kszokt á fászl tintn hésztl liábá kszokt á fászl ráki

PUHÁLTÁ. já dén ráki drink ih auh auzérgévönlih gern

KÁSPOR. heáoszt tu kansz krumpián észn und ráki trinkn miá czvá pászn sont czam und vósz prauhszt tén no

PUHÁLTÁ. und dán prauh ih ein éksztrész czimán

KÁSPOR. á éksztrasz czimá tész veát obá sveá kén to veán ma hold in kánzl stal auszmisztzn jécz szein má obá sont ibáránsz jécz veá ih mei veib auszá ruáfm und veász iára szogn

PUHÁLTÁ. vász szi szint sont ferheirátét

KÁSPOR. no á veib hob i

PUHÁLTÁ. ágyé lém zi vol agyé lém zi vol

KÁSPOR. pleip toh to klaupszt veil i á veib hob tász mei veib hot ti hozn án i hob ti hozn án

PUHÁLTÁ. meindvégn hám szi di hozn án oder irè frau veil ih hab szo einén hamúr vén ih ein fraunczimér án sau ver ih oméhtig

KÁSPOR. ojészász jécz kán teá ká fraun czimá an saun und van i áné heá in da tritn nohpássoft-kiczlcz mi pizs in kláná czéhn vászt vosz tu veászt ti holt czudá mauá stöln und trukszt ti augn czuá tászt szi jó néd szihst und jécz veá i szi auszá ruáfm lizl lizl – no kum toh auszá – no kum toh auszá i hob án profit mohá – na na na lauf nua néd szó heáoszt tu lizl teá kan ká fraun czimá án saun heáoszt lizl teá veát oméhtig ven á á fraun czimá an saut lizl vosz mohst tén – obá fá vém tén – obá ké losz stén te kupláméntá ké czausz khoh á gulás tá profit mohá észt a mit obá vosz mokszt tén sond vidá – obá via vém tén – obá varum tén – jécz ké obá sont czausz unt khoh a gulás heáoszt lipál jécz kanszt sont saun szi isz sont fuát

PUHÁLTÁ. gott szeisz tánk dén ih verdé balt oméhtig gevordn

KÁSPOR. kö jó hoszt toh ti augn aufmohn

PUHÁLTÁ. gott bevár áber mir vár sont ti sprah czuvider

KÁSPOR. jécz teáf teá néd ámol a veipszpüt rén heán unt i van i áné indá tritn nohpásolt hob

170

kheát hocz mi khiczlt pizs in kláná czéhn szok tu lipál hoszt kha klánsz köld néd

PUHÁLTÁ. vi fil prauhsz tén mit treiszih firczik kuldn kán ih inén dinén

KÁSPOR. áná szófül prauh i jo néd nuá czén guln áf a fászl ráki

PUHÁLTÁ. ván dász gélt auf ráki géhört gib ihsz inén fon hercz gern álész meiná teiern lizét czu lib.

KÁSPOR. kum jécz kémá áfsz éksztrá czimá.

PUHÁLTÁ. já já álész meine teiern lizét czu lib

KÁSPOR. jécz ké i um án ráki.

II. AKT.

PUHÁLTÁ. kunták meine teierszté – um vász ih szi pitn méht um dén eástn khúsz tá libé

KÁSPOR. *szingént.* holo lipál nuá to pleim tész kéd nét szö snöl i hop klaupt tu kanszt ká fraun czimá néd ánsaun obá khiszn khansztász

PUHÁLTÁ. ih klaupté tész veré ti hausz frau

KÁSPOR. szo pizst tu szo á sénántá hausz freint

PUHÁLTÁ. agyé lém zi vol

KÁSPOR. obá pleip toh nuá to i muasz tá jo toh no teiné guln kém

PUHÁLTÁ. onein ih prauhé gár nihcz ih danké reht szer

KÁSPOR. obá tén tát obá á czeignisz muász i tá toh kém

PUHÁLTÁ. o nein gár nihcz

KÁSPOR. obá á czeignisz muász i ta toh kém hoszt a czeignisz obá to isz szunszt nimánt ti sult olsz mei veib jécz veá isz obá auszá ruáfm lizl lizl – lizl stosz néd klaupszt i hop ti néd kheát tu hoszt kszokt jécz veán má áfsz éksztrá czimá únd a soln svaáczn kháfé aun a prot héndl und á putöln vein pring má nuá klei mei szaböl auszá jécz slog i tá in khopf vék – szog lizl trauszt tu ti sveán – hát knia di niádá obá i vász néd áf völn kniá muász má szi tén niáda knin van má sveán vül áf olé czvá kniá niádá knián jécz vász i obá néd mid volha hant muász ma tén sveán alé czvá in di hé und jécz ámol ánfänge czu sveán tu veászt ma olasz noh szogn vosz i ta szogn veá ih sveré bei meinész manész czipföln miczn – ih sveré bei meiná sénsztn szundohsz haum – ná jecz stengá ti okszn ám peág und kéná néd veidá néd vaá van ámol a veib szo hoh unt teia sveát muázász toh vaá szejn ké lizl sté áuf i pin sond vidrum kuád – obá lizl moh toh khá tumheit néd péténk mia ham finf khinda czausz – mia ám holsz – lizl piszt sont tot – lizl moh kha tumheit – o khospa khospá vosz hoszt tu kmoht – lizl piszt sont vidrum kuát – jécz szokt mász tész krokátül insz kszihl eini tász szi oni profitmohá kaá méd lém khán jécz muász i in di stot kén und muász tén khámpöl szuáhn tász teá kuádé hausz fridn in hausz pleipt unt tán végmeiná khénánsz profit mohn viasz völn und i veá nikszi viá krumpián észn und ráki trinkn nikszi via ráki láudá ráki nikszi wiá ráki laudá ráki nun ih státé meinén gevértésztén dánk áp und rékhomandiré mih auf morgn.